

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravištvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Shod v Žalcu.

Iz Žalca, 16. septembra.

Dne 14. t. m. se je vršil osnovalni shod »Slovenskega političnega in gospodarskega društva za Spodnještajersko v Žalcu«. Shod je bil v kljub nasprotni agitaciji in v kljub temu, da so demonstrativno izostali večinoma vsi Žalčani, jako dobro obiskan. Došli so možje in davkoplačilci iz vseh krajev naše ožje domovine.

Sklicatelj pozdravi došle in razloži pomen društva. Društvu je namen, zjediniti pod svojo zastavo vse sloje spodnještajerskih Slovencev, da se postavijo skupno edini in složni v bran našemu sovražniku, kateri preži po naši zemlji. Društvo ni in nikdar ne bo ognjišče domačega prepira. Slovenci dremujemo in roke križem držimo, tačas pa nam jemljejo Nemci in nemčurji ob meji naše domovine občino za občino, nastavljajo nam v osrčje naše domovine nemške šole, nastavljajo samo nemške uradnike. Mi pa gledamo in molčimo. Naši poslanci s svojo nesrečno politiko so srečno dovedli do tega, da imamo vse polno šulferajnskih šol, ker se na merodajnem mestu in ob pravem času nikdo ni brigal, da to zabrani. In mi pa bi še naj odobraval to, da se nam sistematično in dobro preračunjeno jemlje narodnost in zemlja? Ne, in tisočkrat ne! Rajši v poštenem boju umreti kot pa slobodno puščati sovražnika v deželo, katera je stala toliko žrtev naših vrljih prednikov!

Dr. Karlovšek je govoril s pohvalo sprejetimi besedami o bodočih deželno-zbornih volitvah in poslancih, toda o tem pozneje.

Sprejete so bile naslednje resolucije:

I. Z ozirom na to, da sta hmelj in vino za spodnještajerske kmetovalce edina vira, iz katerih zajemajo svoje dohodke, z daljnim ozirom na to, da bi nameravani visoki col nemške države naši hmeljoreji zdatno in občutljivo škodovali, če je že ne popolnoma uničil, in s končnim ozirom na to, da takozvana z italijansko

državo sklenjena vinska klavzula pravemu razvoju in ceni spodnještajerskih vin zelo škoduje, in bi vinoreja časoma, če ne popolnoma uničila, pa vsaj zdatno oškodovala, se prosi visoka c. kr. vlada, da stori, kar je potrebno, da se prvič ne izvede namera nemške države in ne zviša col na kmetijske pridelke Avstrije ali vsaj ne v tako občutljivi meri in drugič, da se z italijansko državo sklenjena vinska klavzula po preteku iste opusti in za tuja vina pri uvozu primerni col nastavi.

II. Z ozirom na to, da zaostaja naš narod Spodnještajerske ne le samo v izobrazbi nego tudi gospodarstvu in splošni kulturi, je temu kriva edino le taktika merodajnih krogov, da ne dovolijo za Spodnji Štajer nobenih šol ali pa iste, katere se ustanovijo, niso našemu ljudstvu in jeziku prikladne. Iz daljnih ozirov na to, da zamore le strokovna izobrazba dvigniti tako poljedelstvo kakor obrtništvo in trgovino in s končnim ozirom na to, da imajo spodnještajerski davkoplačilci postavno zajamčene pravice do višje izobrazbe, se prosi visoka c. kr. vlada, da ustanovi v Žalcu državno obrtno strokovno šolo in to s početkom l. 1903, dalje se prosi visoki štajerski deželni zbor, da ustanovi za Spodnji Štajer eno kmetijsko šolo in dve meščanski šoli, in sicer eno v Ljutomeru, drugo v Žalcu.

Za višjo izobrazbo naše mladine pa se zahteva vseučilišče v Ljubljani.

III. Z ozirom na to, da je spodnještajersko slovensko ljudstvo, katero tvori eno tretjino vsega prebivalstva Štajerske, in plačuje več nego eno tretjino davka štajerske dežele, ima na podlagi tega fakta tudi pravico do ene tretjine vse deželne uprave in naprave. Z daljnim ozirom na to, da imajo spodnještajerski davkoplačevalci po svojem številu dovolj zastopnikov v javni upravi, s končnim ozirom na to, da se večina štajerskega deželnega zbora in odbora, kakor tudi visoka c. kr. deželna ne ozira na potrebe in koristi našega ljudstva, ker istega ne razume, se zahteva:

Politično in gospodarsko ločenje

obeh narodov v Štajerski, in ustanovitev samostojnega oddelka deželne vlade, deželnega c. kr. šolskega sveta in oddelka deželnega odbora. Vsi naši deželni in državni poslanci se pozivajo vse, svoje moči napeti, da se ta razdelitev prej ko slej izvede, in visoka c. kr. vlada se prosi, da to razdelitev v okviru postavnih predpisov dovoli in izvede.

IV. Z ozirom na to, da primanjkuje kmetovalcem čilih moči pri obdelovanju kmetijstva, kar je vzrok to, da niso kmetijski posli in delavci zavarovani za slučaj onemoglosti in starosti, in gredo vsled tega rajši k drugi stroki gospodarstva, kjer se njim vsaj deloma ustreže ali pa se izselijo v druge kraje, z daljnim ozirom na to, da ostanejo sinovi gospodarjev in obrtnikov tri leta v aktivni vojaški službi in so tako odtegnjeni domu in starišem v pomoč, s končnim ozirom na to, da je neobhodno potrebno za obstanek narodov in države, da si ohrani in vzgoji med narodom blagostanje in čile rodovoljne delavne moči, se prosi visoka c. kr. vlada, da predloži v prvem zasedanju državnega zbora predlog in visoki državni zbor sklene postaviti, s katero se uredi dveletna dejanska služba pri vojakih, in se klene postaviti za oskrb poljedelskih poslov in delavcev.

V Ljubljani, 17. septembra.

K položaju.

Tudi staročeska »Politika« priporoča Koerberju, naj ugodí češkim zahtevam, češ, da je nagodba zadnja postaja, do katere so jo vozili Čehi s Koerberjem. Vlada je Čeha opetovano ponižala in razžalila ter podredila narodni in kulturni razvoj Čehov samovolji Nemcev. Ta sistem se ne more vzdržati več. Češki narod je pri siljen z vso odločnostjo in ostroostjo zahtevati, da se njegove pravične zahteve izpolnijo. Zaman pa se trudi vlada, da bi našla podkupnino za Čeha, ki zahtevajo predvsem nazaj svoje jezikovne navedbe. Staročehi in Mladočehi so torej edini v tem, da mora Koerber Čehom najprej vrniti naredbe, potem šele more biti go-

vor o nagodbi. Ako se Čehom ne ugodí, se vsekakor začne obstrukcija. »Pester Lloyd« je prinesel dunajsko pismo, ki ga je poslal baje sam Koerber. V tem pismu se grozi, da bo vlada parlament razpustila ter da bodo z novimi volitvami Čehi in Vsenemci decimirani. Dr. Žáček, katerega je radikalni dr. Gregr radi njegove zmernosti najbrazobzirnejše napadel, je izjavil, da se docela strinja z dr. Pacákom, načelnikom češkega kluba. Med češkimi poslanci vlada torej že danes glede taktike v parlamentu sloga, ki je bila še nedavno dvomljiva. Postopanje vlade je izjednačilo vsa razna stališča, tako da so sedaj vsi Mladočehi za najodločnejšo opozicijo. »Národní Listy« pišejo, da je zaključenje nagodbjenih pogajanj, začetek nemško-čeških obravnavanj in sestaneke državnega zbora jako negotov. Koerber se pogaja že tri mesece le s Széllom, za Čeha pa se ne zmeni. Podoben je torej človeku, ki hoče graditi železnico ter je nabavil stroje in vozove, a tira ni položil. Izjave in pogoji čeških poslancev niso novi ter niso ustvarili novega položaja. Najnovejše izjave so izraz vsega naroda in v interesu celokupnosti.

Nov nemški poslanik.

Knez Eulenburg, dosednji velikonemški poslanik na Dunaju, baje v kratkem odstopi ter dobi naslednika ostrejšje barve. Viljem je bil zadnje čase z Eulenburgom nezadovoljen, ker je premalo pospeševal vsenemško politično strujo ter je premalo podpiral nemštvo na Ogrskem. Viljem želi, da imajo avstrijski Nemci v velikonemškem poslaniku močno zaslonbo, kar Eulenburg ni hotel biti, ker se v notranje zadeve Avstrije ni maral mešati preveč, dasiravno je parkrat pomagal vreči avstrijski kabinet. Viljem hoče imeti torej na Dunaju velikonemškega agitatorja, kar kaže v čudni luči avstrijsko nemško zvezo. Naslednik Eulenburga bo ali grof Monts ali knez Lichnowsky, ki je bil že legacijski svetnik na Dunaju. Lichnowsky je pristaš ostrejšje taktike in goreč somišljenik Bülowa. Podpiral bi Vsenemce z vso energijo. Da pa bi bil avstrijski dvor in

Umetnik gleda pač naravo drugače, kakor neumetnik in ravno to je umetnost. Umetniku pa ni namen kopirati narave, sujet ali predmet je umetnikule sredstvo, da izlije vanj dušo; ko opazujemo umotvor, tedaj se zatopimo v dušo umetnikovo in gledamo z očmi umetnikovimi naravo; prav to pa je, kar obudi poezijo v naši duši. Namen umetnosti je v duši gledalčevi vzbujati veselje, žalost, sočutje itd., in ni ji namen le, da bi gledalec zrl v nji le kos narave, ni ji namen podajati resnice in sicer že radi tega ne, ker ji prvič ni mogoče, kajti sredstva ji za to ne zadoščajo (n. pr. vzmimo le svetlobo: najsvetlejša barva, ki je more doseči slikar, je približno komaj 100 krat svetlejša, kakor najtemnejša pointa, ki jo je mogoče spraviti na platno). — drugič bi bila pa umetnost samo kot odsev narave čisto nepotrebna.

Pravi umetnik niti nikdar ne misli le kopirati naravo, kajti vzrok, da zasnuje umetnik v duši sliko, ni zunanja prikazen narave, nego čut občudovanja, ki mu ga vzbudi narava, in iz občudovanja snuje in stvarja in za to mora vzbuditi umotvor enako čustvo. Umetnik hoče pokazati tisto kar čuti in ne kar on ali pa drugi vidijo. Göthe pravi:

LISTEK.

O „secesiji“ in drugem.

Preludij k II. slov. umetniški razstavi.

Spisal A. Sever.

(Konec.)

Čim enostavnejši, čim priprostejši je umotvor, tem lepši je. Čim bolj se je v umetnosti kdaj gojila oblika, tem nižje je propadla umetnost sama, kajti ljudje, ki jim je bila oblika, ki je sicer tudi potrebna, vse in najvišje, ubili so dušo v umetnosti. Tako je bilo in je v slovstvu in tudi v podabljaljočih umetnostih; kakor je propadla francoska drama za časa Aleksandrincev, baš tako so propadale lepe umetnosti vedno, kakor so začeli samo risati in kolorirati. Kakor gizdalin, ki mu blebeče jezik vse mogoče fraze, se mi zdi formalistična umetnost, ki ima samo zunanost, ali pa kakor sleparski kramar, ki kriči na semnju in maha z rokami.

Tretje geslo secesijonističnega gibanja je: umetnosti treba obogatiti vsebino! Umetnosti treba razširiti polje in odpreti ji ves lep, pisani božji svet, da se izprehodi po njem. Dandanes ne velja več oni znani izrek, da se poštena tra-

gedija ne more vršiti drugače, kakor vsaj med baroni, dandanes nastopajo v tragedijah tudi proletarci. Tudi »lepa umetnost« je razbila meje, v katere so jo vklepali različni estetični predsodki. Nova umetniška struja secesija izjavlja, da je vsak predmet dober za ustvaritev umotvora; vse smeš naslikati, kar vidiš v prostoru božjem stvarstvu, samo treba je, da je slikar umetnik, — pa napravi umotvor. Slavni Rikard Muther pravi: »Če naslika umetnik navadno repo, je večji umotvor, kakor pa če spravi na platno mazač še tako vzvišen prizor.« Göthe je dejal, da je čisto vse eno, ako riše umetnik obraz svoje ljubice, ali svoje škornje ali pa prizore iz antike.

Neumno je torej, če kdo pravi, da majhna priprosta slička, ki kaže zelen travnik in nad njim kos neba ali pa polpodrto hišico ob beli cesti, ki se vije čez ravnino, da ni toliko vredna kakor velik kos platna, na katerem so kakor pribite figure iz zgodovine ali pa iz bajeslovja, kakor bi bilo to že samo na sebi umetnost. Tista mala slička je vredna stokrat in stokrat več kakor cela stena teatralnih junakov in stokrat impozantnejša je in lepša, če se zrcali iz nje tista gorka, sveta ljubezen do zelenih travnikov in

priprostih poljskih cvetic, — ker iz nje govori duša.

Toliko torej o velikem gibanju v deželi umetnosti, ki se je vršilo vedno v umetnosti, ki je zdaj dobilo velik obseg in nastopilo pod imenom secesija, da ustvari novo, času primerno umetnost.

Podal bom pa še nekaj splošno-umetniških opazovanj in razmotiranj.

Čudno se zdi nekaterim, ko vidijo na modernih pokrajinah n. pr. čisto vijoličaste barve ali če je kakšna druga slika izdelana popolnoma v sivem tonu. Filister stopi pred sliko, na kateri je nebo naslikano čisto pisano, in naj si je tudi ob večerni zarji, zmaje z glavo, in ne gre mu v glavo, kako da je to mogoče, češ: nikdar še nisem videl takih pokrajin ali takega neba! Predvsem je treba povdariti, da bi videl tudi najpriprostejši človek ravno take barve na dotičnih predmetih, ako bi znal opazovati; pogledal naj bi o mraku samo po ulici in videl bi o prilični svetlobi, da niso hiše bele, ampak popolnoma vijolčne; sneg n. pr. če sije solnce nanj, se vidi rmen in se izpreminja na modrikasto v senci. Ne gre namreč za lokalne barve t. j. za barve dotičnega predmeta samega ob sebi, ampak za barvo z ozirom na okolico, čas i. t. d.

z njim avstrijski kabinet s takim poslani-
kom zadovoljen, je težko verjeti. Saj to
bi bilo samomorilno. Oficialnih hujskačev,
vsenemških rovarjev in grobokopov v Av-
striji pač ne rabimo.

Balkan in naša država.

Medlo, popustno politiko grofa Golu-
chowskega na Balkanu je nedavno ostro
obsodila graška »Tagespost«. Sedaj je
prinesla enak članek tudi »Münchener
Allgemeine Zeitung«. Na Balkanu delata
vedno le Rusija in Italija, dočim Avstro-
Ogrska brezdelno gleda, kako se utrjuje
neposredno onstran njenih mej tuj vpliv.
Pred kratkim se je v Mitrovici ustanovil
nov ruski konzulat. S tem se je vpliv
Rusije v Albaniji znatno povečal. Italija
in Rusija sta dobro pripravljene za slučaj,
če bi morala Turčija likvidirati. Golu-
chowski pa goni vedno svojo pesem:
status quo ante. Kralj Aleksander in kra-
ljica Draga običeta ruski dvor na Liva-
diji. S tem se priklene Srbija še tesneje
na Rusijo ter se jo odrine od itak nepri-
ljubljene Avstrije. Bolgarija in Srbija
bosta odločno podpirali Rusijo v njenih
akeijah. Goluchowski pa nima nikjer
opore.

Najnovejše politične vesti.

Zaradi razsodbe v zadevi »mor-
skih očij« vladna na Madjarskem splošna
nevolja ter vlačijo celo osebo vladarja v
krivdo, ker je sprejel predsednika komisije
dr. Winklerja pred izrekom razsodbe. —
Srbski protestni shod zaradi za-
grebških izgrediv se bo vršil na
ogrskih tleh, in sicer ali v Novosadu
ali v Pešti, ker je bil v Karlovcih pre-
povedan. — Goriški deželni zbor
se baje skliče v najkrajšem času, ker je
treba rešiti več nujnih predlog, med temi
tudi ono glede uravnave učiteljskih plač.
— Poljski kongres, ki se vrši prve
dni oktobra v Lvovu, bo sklenil med dru-
gim tudi izdajati časniško korespondenco
v poljskem, angleškem in francoskem je-
ziku ter ustanoviti narodno demokratično
stranko. Shod bodo obiskali avstrijski, pru-
ski in ruski Poljaki. — Deželnozbors-
ke volitve na Gorenjem Avstrij-
skem se bodo vršile 27. oktobra, 5., 8. in
10. novembra; na Solnograškem pa
5., 8. in 12. novembra. — Cesarški ma-
nevri so se včeraj zaključili. Cesar in
nemški prestolonaslednik sta pri zaključku
odlikovala svoje spremstvo. — Nizozem-
ska kraljica je otvorila včeraj generalni
svet (državni zbor) s prestolnim govorom.
Navzoča sta bila tudi kraljica mati in so-
prog princ Henrik. — Konference bur-
skih generalov s Chamberlainom
se bodo baje zopet poskusile, ker so po-
stale razmere ugodnejše. — Nemški po-
slanik na Dunaju knez Eulenburg
je prosil pred tedni pri cesarju Viljemu za
odstop. Cesar ga je pisмено prosil, naj še
ostane. — Revolujsko gibanje med
ruski vojaštvom. Pri vojakih, ki so
sedaj na manevrih v Kursku, so se dobile
velike množine revolujskih spisov s po-
zivom, naj odpovedo pokorščino. Car si je

»Najvišja naloga umetnosti je, da s po-
dobnostjo doseže toliko, da se zdi,
da vidiš resnico. Napačno bi bilo, če
bi kdo podobnost toliko časa izpopolnje-
val, da bi preostala le gola resnica; kajti,
če bi vpodobil mopsa svoje izvoljenke
čisto enako, da bi ju lahko zamenjal, bi
imel sicer dva mopsa ali nobenega um-
tvoja.«

Niti telesno, niti duševno oko člo-
veško ne zahteva od umotvora čisto in po-
polno enakost z naravo. »Dovolj je, da
si človek ustvari kar mogoče proporcije,
kontraste in bistvene lastnosti dotičnega
predmeta«, pravi Popp. Slika, na kateri
je izdelana vsaka travna bilka v vseh
svojih nijansah od rmenega, zelenega do
rjavega, stoji umetniško nižje, kakor druga
slika, na kateri je trava z eno samo barvo
krepko in karakteristično naslikana.

Še neka stvar je, ki je ljudje ne
razumeje. Nekateri zahtevajo, da bodi
vsaka slika izvršena do zadnje črtice.
Tudi to je čisto napačno. Pred vsem je
treba le, da spravi umetnik v sliko ali
sploh v umotvor »celotni vtis« (Gesamt-
wirkung); ako bi bilo natančno risanje
glavno, bi bil smoter umetnosti kopiranje
narave. Treba je, da je vse, kakor že
omenjeno, v tistem razmerju, kakor je v
naravi: ako bi na kakšnem žanru, ki

vsled tega izbral za telesno stražo 129.
polk, ki sestoji iz Rumunov. — Sarafov
zopet izpuščen. Iz Belgrada se
javlja, da je bil predsednik macedonskega
komiteja Boris Sarafov po kratkem zasli-
šanju zopet izpuščen ter je zapustil srbska
tla. — Srbska kraljeva dvojica od-
potuje baje prvi teden v mesecu oktobru
na obisk na Rusko. — Med Siamom
in Anglijo je nastala huda napetost,
ker je 300 angleških vojakov zasedlo Si-
amu podrejene pokrajine Kelanton na po-
ziv ondotnega sultana. Bati se je, da bo
Angleška raztegnila svoj protektorat čez
celi malajski polotok. — V meščanski
vojni v Venecueli so začele posredo-
vati Zjedinjene države, ki so poslale svojo
vojno ladjo »Panther« v Panamo.

Dopisi.

Iz Žužemberka. Na naš dopis,
ki ga je priobčil »Slovenski Narod«, nam
odgovarja odbor katoliškega izobraževal-
nega društva v neki izjavi, koja je priob-
čil »Slovenec«. Srce nas boli, ko vidimo,
s kakim nasprotnikom imamo opraviti;
take izraze mora človek iskati le med fa-
rovškimi privrženci. Na isto izjavo, ki ni
vredna piškavega oreha, bi ne odgovarjali,
ko bi nas ne silila dolžnost, da pokažemo,
kako je izjava lažniva, in da se vidijo
podpisanci v vsej nagoti.

Ker ima ta izjava 7 točk (to je fa-
rovška številka), hočemo na vsako točko
po vrsti odgovoriti.

1. Da ni imela Vaša prireditelj poli-
tičnega značaja, je laž. Zakaj ste, g. Žavbij,
rekli pred pevci: kdo je preskrbel neki
osebi vstopnico? Isti bi ne smel biti na-
vzoč. (Prodajalec je pa po hišah hodil ter
ponujal vstopnice, potem se ni prečuditi,
kdo mu jo je preskrbel). Jeli to politično?

2. Da niste igro uprizorili z otročaji,
je le navadno zavijanje farovških Ligu-
rijancev. Tisti, ki obiskujejo Mihovo šolo,
so menda vendar otročaji, in osobito, ker
ne znajo govoriti, ki govore, kot bi danes
privikrat oblekli hlače. Sicer pa, ako se
Vam ne zde to otroci, kaže, da ste Vi
sami še večji otročaji, kot Vaši diletantje.
Verjetno je, da nimate v društvu sposob-
nih mladeničev, kar se vse v dejanju kaže.

3. Niste-li sleparili, ko ste napravili
to igro z dragimi vstopnicami, tako da
tisti, ki so plačali za stojišče, so ravno
tako sedeli kot oni, ki so plačali za se-
dela še enkrat toliko.

4. Da ste imeli majhen dobiček, to
ni naša krivda, ker ste napajali pevce in
igralce, da so se pozno v noč vračali iz
župnišča skrivnostno sladko ginjeni ter
so prepevali pesmi, ki se igralcem ne spo-
dobijo. Naša krivda tudi ni, da ste si mo-
goče zaračunali vino, koje so spili gledalci
na društveni dobiček. Pilo se je dobro,
ker so kozarci dokaj žvenketali.

5. Izmišljeno ni, da se je Lombar
potegoval za igro, da bi bila v trgu, ker
on je res to njemu (Žavbiju) omenil, ta ga
je pa zavrnil, da on tega nikakor noče.

predočuje mizo, za katero sede pivci, čisto
natanko zrisal samo mizo, bi bilo seve
nenaravno; če bi zrisal vse enako na-
tančno, mizo in pivce, bi tudi ne bilo na-
ravno, — zrisati bi moral vse toliko do-
ločno, kakor je razmerje v resnici, kar se
v naravi boljše vidi, natančneje, kar se
pa slabše, manj natančno. Vendar pa je
nevarnost, če je slika preveč natančno iz-
delana, da vse skupaj postane neverjetno,
ker stopi tudi pri približno natančnem
razmerju značilnost v ozadje in se izgubi
med malenkostmi. Ravno tega pa pri
skici ni. Sploh je pa tudi različno,
kdaj je slika dovolj izgotov-
ljena in je odvisno le edino od posa-
meznega slučaja in zato je lahko ena
slika bolj izdelana, druga pa manj, pa
sta vendar obe že dogotovljeni. Kadar
je umetnik namreč podobnost s predme-
tom, katerega si je izbral, podal toliko,
da vzbuja slika ista čustva, kakor jih je
imel umetnik, ko je gledal predmet, —
tedaj je umotvor dovršen. Prav tako se
je izrazil Rembrandt; Gothe pa pravi celo,
da je delo umetnika dovršeno v vsakem
stadiju.

Skica pa ima še to prednost pred
docela izdelano sliko, da deluje veliko
neposrednejše, in to je čisto na-
ravno. Zasnova umetnikova, ko se mu

Farbarija je, ako trdite, da je odbor svo-
jevoljno sklenil, kje se igra priredi, ker so
ravno toliko sposobni sami kaj skleniti,
kot ključarji. Župnik govori in ukazuje,
ključarji pa molče kimajo. Z vami je ravno
ista. Nesramno je pač to, da govorite, da
v trgu ni primerne prostora. Kje se je
igralo takrat, ko je imelo napredno dru-
štvo svoje igre? Menda ne na farovškem
hodniku? Sram bodi zasramovalce našega
trga!

6. G. Lombar je slišal marsikatero
grenko, ako se pa to njemu ne zdi, je
njegova stvar. Žavbij je nejevoljno proti
njemu rekel: Pojdi no vendar sprejet
prišle goste.

7. Ali se je g. Žavbij dostojno ve-
del ali ne, tega pa nima časti razpravljati
podpisani odbor, ker imajo podpisani od-
borniki razun par častnih izjem jako črno
zgodovino za seboj. Tako n. pr. prvi pod-
pisani odbornik, prav posebno pa še tretji,
ki je prav poznan z besedo »zakopane
gate«.

Hočemo pa nekoliko razpravljati, kdo
spada med farovške barabe. V našem do-
pisu bilo je stvarno pisano, ako pa se vidi
odboru dopis podel, koliko bolj podlo je
ono, kar je Žavbij provzročal, na kar smo
mi isto pribili. Vemo, da niso zmožni sa-
mostojno misliti, zato pa tudi so to pod-
pisali, kar je spisal prav gotovo Žavbij.
Kdo je potem propal človek, tisti, ki je
nesramno dejanje popisal ali tisti, ki je
tisto dejanje izvršil? Pctem moramo Žav-
bija prišteti po odborovem načinu med
tiste, ki bivajo v hlevu.

Ako se zdi odboru Žavbijovo dejanje
povsem taktno, vidimo potem te ljubez-
nive katolike, kako se med seboj obje-
majo. Ker Žavbijovo dejanje odobravajo,
se nam vidijo oni še veliko slabši kot
on sam.

Kaj pa je vendar tisti, ki vodi pri
procesijah dekleta Marijine družbe, ali je
samo navaden ud, ali predstojnik? Ali Vam
je kaj drugega, nimamo nič zoper to.

Govor bodi, na prvem ali zadnjem
mestu — stvar se zaradi tega čisto nič
ne spremeni, govor je govor. Kaj je pa
bil tisti duhovnik, ki je prišel v spremstvu
nekega kaplana in mladega organista?
Ako je bil še kaplan, potem ga ne dela
nič častnega, ker je dokaj prileten, sicer
pa tudi župnik ali kaplan ne spremeni
stvari. Tukaj je nastavljena dopisniku past,
ali odbora nič ne briga, je li bil dotičnik
navzoč ali ne, ker, kar se je v zadnjem
dopisu pisalo, to se tudi danes potrjuje.

Končno omeni ista izjava, da Žavbij
niti odbornik ni, veliko manj, da bi bil
predsednik. Mi se sicer tega nismo do-
taknili. Odbor je sedaj sam obsodil Žav-
bijovo početje, ko mu je dal zaslužno
brco.

Nato sledijo podpisi. Vi, g. Lombar,
soglašate s isto izjavo? Dobro tedaj, vas
vsaj poznamo, da ste le navidezni priliz-
njec — pobeljeni grob. Saj ste vredni
sotovaršij Žavbijev. Čestitamo! Da pa tudi
Gr. Kozelj soglašate s isto izjavo, to se nam
vidi popolnoma jasno. Ker pravi, da je

vzbudi misel v duši, je veliko živejša v
prvem trenutku in gotovo takrat lažje
pogodi umetnik značilne znake tistega,
kar hoče izraziti, kakor pozneje, — drugič
pa se fantazija gledalčeva veliko lažje
prilagodi karakterizaciji, ki jo je podal
umetnik, ker si posameznosti sama raz-
vije in zato je gledalcu skica simpatič-
nejša, ako jo le zna opazovati. Japonci so
to izpoznali že davno in zato nima ja-
panska slikarija nobene nepotrebne na-
vlake, nego je priprosta, kolikor mogoče,
in prav zato tako vpliva. Lenbach n. pr.
slika pri svojih portretih navadno le ob-
ličje, vse drugo pušča nedovršeno; tudi
Böcklinovim nesmrtnim umotvorom so
očitali kritiki in občinstvo, da dela le
napol. Delacroix pravi nekje, da ima prav
natančno izvrševanje edino namen, da
počasi in polagoma razblini vso prvotno
inspiracijo.

Toliko torej na pot v svečani hram,
kjer bo slavil slovenski um in na-
darjenost svoje slavlje. Tudi mi smo ljudje
in tudi naši umetniki so umetniki in zato
prihajajo tudi k nam velika svetovna
gibanja v umetnosti. Toda zato ne nosijo
ti pokreti tujega lica, ker naš duh jim da
svojo, novo vsebino in razvije
svoje, lastne peruti v jasnih vi-
šavah.

isti propal človek in baraba, ki je Žavbija
javno obsodil zaradi nespodobnega vedenja,
hočemo tega klerikalca pokazati v pravi
luči:

Kam Vas hočemo prištevati in ali se
upate Vi v javnost s svojo črno pretek-
lostjo? Ko se je ta ženil, hodil je ponoči
v dotično hišo. Ko je bilo nevestini ma-
teri vsega že preveč, kajti koliko je on
pognal po grlu zastonj (Šusteršič bi rekel:
je žrl in žrl zastonj) to bi dotičniki lahko
izpovedali, ga je pozvala, naj bode temu
konec. On, ko je obljubil in javno hodil
z isto gospodično, bi jo moral vzeti v za-
kon. Šel pa je drugam se ženit. Je-li to
vredno obsodbe ali ne? In na takega člo-
veka bi naj potem kaj dali, kar on ob-
soja? Ako je kaj časten, moral bi Žavbija
obsoditi, ali kaj hoče revež, ker je sam
ravno tak.

Mirovali ne bomo prej, dokler popol-
noma ne doženemo, kdo spada med pro-
pale ljudi in med barabe. Zato bomo še
z vsakim imeli obračun. Dognati hočemo,
kdo smo naprednjaki, kdo pa izprijeni kle-
rikalci.

Genjenim bralcem pa priporočamo,
da naj preberejo premišljeno naš dopis v
št. 152. in izjavo, ki so jo podpisali odbor-
niki, potem naj vsak se napravi sam sodbo
o nas. Mi se je ne bojimo.

Z Vipavskega. »Ljubi svojega
bližnjega, kakor samega sebe«. Te zapovedi
božje župan Ferjančič v Budanjah nad Vipavo
ali nikoli ni poznal, ali pa, ako jo je kedaj
znal, je ne razume ali pa noče razumeti.
Mogoče tudi, da si v svoji brunni analfa-
betično-katoliški glavici misli: kaj! samo da
sem vnet klerikalec in petoliznik dekana
Erjavca, saj potem mi ni treba zapovedi
božjih poznati, tem manje se po njih ravhati;
osebno kadar imam opravila s kakim »fr-
damanim liberalcem«, kojemu moram škoditi,
zato ker neče plesati tako, kakor mu gode
naša katoliška stranka. Vestno ravnaoč se
v krščanski ljubezni do svojega nasprotnika
liberalca, skušal je nekemu napredno-misle-
čemu možu škoditi na poseben način. Dasiravno
bi bil v svoji županski dolžnosti moral in
lahko zvedel pri njegovih sorodnikih, kje da
biva dotičnik, ni tega storil iz golega so-
vraštva, ker je dotični naprednjak, nego pustil
njegovo pozivnico takozvano »Einberufungs-
Karte« k vojaškim vajam celih 10 dni ležati
v občinski pisarni, ter ga jednostavno pri-
javil kot begunca. Ker tega končno le
ni mogel dokazati, doposlal je vendar poziv-
nico na pristojno mesto, toda cele 4 dni
prepozno; češ, sedaj naj bo pa zaprt. Toda
prišlo je drugače. Ko se dotičnik naznanil
pri svojem polku, zakaj da je prepozno
prišel, odpustili so mu kazen, ker je ni za-
služil, saj zakasnitve ni sam zakrivil. Da,
da, gospodine župan! Kaj ne, da je že vroče
na Vašem županskem stolčku, kojega ste
zasedli s samo 1 (beri: enim) glasom večine
in še tega ste dobili od izdajice, ter radi
njega cele 4 noči prečuli, kar sicer ni Vaša
navada. Sicer bili bi popolnoma pogoreli,
kar pa trdno upamo, da boste pri prihodnjih
volitvah; kajti to sami uvidite, da se je v
naši občini v jako kratkem času popolnoma
zdanilo, kar nas navdaja z največjim upan-
jem glede bodočnosti, ko ne bode več mrač-
njašva nego luč naprednosti in svobode.
Lahko bi povedali še marsikako, toda da
danes naj zadostuje. Prihodnjik kaj več. Na
svidenje, gospod župan. Reservist.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 17. septembra.

— Dunajska »Information«.

je glede zadev na Kranjskem jako slabo
informirana, tako da dela vso nečast svo-
jemu naslovu. Vse pa kaže, da stoji s
svojimi simpatijami, katere si časih plačati
da, v sredi našega klerikalnega tabora.
Te pomoči je bilo Šusteršiču ravno še po-
treba, sedaj gotovo zmaga, in gospod Graf
ga morda posadi še celo na barona Heina
mesto in morda še prej nego v treh letih,
kar je po Šusteršičevih zanesljivih infor-
macijah skrajni termin za Heinovo kranj-
sko življenje! »Information« se je prav
korenito osmešila s svojim, iz klerikalne
kadi zajetim poročilom o Šusteršičevem
shodu v Cerknici. O tem shodu je zapi-
sala sledečo budalost: »Die Versamm-
lung, welche zu einem drittel aus
liberalen Bauern bestand, nahm
die Ausführungen des Abgeord-

neten Šusteršič mit stürmischen Beifall entgegen und votirte ihm einstimmig das Vertrauen! Če je »Information« pri vseh poročilih tako zanesljiva, potem milujemo njene abonente! Liberalni Cerknjanje so Šusteršiču ploskali, napredni Cerknjanje so mu izrekli zaupanje! Pri Bogu, kaj takega se more le kakemu Grafu na vrat obesiti! Klerikalci so napravili res shod v Cerknici; pa bil je to shod med štirimi stenami, kojega si poprej nikjer objaviti niso upali. K shodu je prišlo okrog 100 naprednjakov, ki so Šusteršiču odločno ugovarjali ter zapustili prav kmalu shod, ker se jim ravno ni ljubilo pričakati se s tako osebo, kot je dr. Šusteršič! Na zaupnico naprednih Cerknjanov bodeta čakala Šusteršič in Graf — do sodnega dne! »Information« pa se je vzlic temu prav korenito osmešila. O tem jo prepriča shod naše stranke, ki se v kratkem vrši v Cerknici. Na svidenje torej, gospod Graf!

— **Slovensko gledališče.** Program slovenskega gledališča za sezono 1902/3 prinašamo na drugem mestu. Abonnement na lože in sedeže sprejema se v Češarkovi trafikici v Šelenburgovih ulicah. Sezona se začne 27. t. m. z dramsko noviteto. Za zborovo voditeljico je angažirana gđ. Ida Černa iz Brna. V izložbi Schwennerjeve izložbe je razstavljeno obje slovenske opere in drame. Solisti opere dospó v Ljubljano te dni in se začno potem takoj enesle izkušnje. Operni zbor študira že dva tedna.

— **Gledališka sezona 1902/3** se začne v soboto, dne 27. septembra 1902. Dramske predstave bodo vodili gospodje: Adolf Dobrovolny, Anton Verovšek in Fran Lier. Angaževano je sledeče obje: Dame igralke: Gospa Avgusta Danilova, gospa Saša Dobrovolna, gospa Štefanija Dragutinovičeva, gospica Josipina Kreisova, gospica Kristina Rückova. Gospica Vida Kočevarjeva, gospica Berta Bergantova, gospica Marica Puhkova za manjše vloge. Gospodje igralci: Gospod Oton Boleška, g. Anton Danilo, g. Adolf Dobrovolny, g. Leon Dragutinovič, g. Karel Hašler, g. Fran Lier, g. Fran Lovšin, g. Fran Nučič, g. Fran Perdan, g. Avgust Poljšek, gospod Anton Verovšek. Dramski repertoar je ta-le: »Erazem Tatenbach«, po Jos. Jurčiču spisal „“. »Moč teme«, spisal grof L. N. Tolstoj. »Princesinja Pampeliška«, spisal Jar. Kvapil. »Morska deklica«, spisal Štolba »Quo vadis?«, spisal H. Sienkiewicz. »Dr. Hribar«, spisal grof J. A. Fredro. »Macbeth«, spisal W. Shakespeare. »Don Carlos«, spisal Frid. Schiller. »Prababica«, spisal Fr. Grillparzer. »Bankerote«, spisal Björnsterne Björnson. »Kralj in kmet«, spisal Lope de Vega Carpio. »Aleluja«, spisal Marko Praga. »Vae victis!«, spisal Rikard Voss. »V dolini« spisal don Angelo Gimera. »Domovina«, spisal Victorien Sardou. »Madame San Gène«, spisal Victorien Sardou. »Dobri prijatelj«, spisal Victorien Sardou. »Grof Montechristo«, spisala Dumas in Mägherle. »Raztrganec«, spisal Iv. Nestroy. »Podkrižavci«, spisal L. Anzengruber. »Krivoprišeznik«, spisal L. Anzengruber. »Gospod Jakob«, spisal K. Morré. »Ne v loterijo!«, spisal K. Morré. »Katica«, spisal dr. M. Burckhard. »Vročica kri«, spisala Krenn in Lindau. »Brez denarja«, spisala Krenn in Lindau. »Kolajna«, spisal H. Thoma. »Zaza«, spisala Berton in Simon. »Carjev kurir«, spisala Jul. Verne in d' Enneray. »Madame Borivárd«, spisal A. Bisson. »Železna maska«, spisal Fourier. »Jeftejeva hči«, spisal E. Cavallotti. »Pepelka«, spisal K. Görner.

Operne predstave bodeta vodila gospoda: kapelnik Hilarij Benjšek in režiser Edvard Aschenbrenner. Objbe: ga. Leopoldina Svobodová-Hanušová za visokodramatične vloge. Gđ. Marija Procházková za mladostno dramatične in subretne operne vloge. Gđ. Marija Glivarec za mezzosopranske in altovske vloge. Gđ. Ida Černa, zborovoditeljica. Gđ. Vida Kočevarjeva in gđ. Marija Puhkova za manjše vloge. Gospod Andrej Hájek za junaške vloge; gosp. Vladislav Turžanski za lirske vloge;

g. Karol Král za prve baritonske vloge; g. Edo Aschenbrenner za basovske vloge; gg. Karol Hašler, Avgust Štamcar, Fran Lier in Avgust Poljšek za manjše vloge. Za operni zbor angaževanih je 28 pevskih močij, 14 dam pevk in 14 gospodov pevcev. Orkester c. in kr. pešpolka Leopold II, kralj Belgijcev št. 27. Operni in operetni repertoar: »Pso-glavci«, zložil Kovačovič. »Pikova dama«, zložil Čajkovski. »Dalibor«, zložil B. Smetana. »Prodana nevesta«, zložil B. Smetana. »Šarka«, zložil Fibich. »Maričon«, zložil Sr. Albini. »Hoffmanove pripovedke«, zložil Offenbach. »Don Juan«, zložil Mozart. »Večni mornar«, zložil R. Wagner. »Afričanka«, zložil G. Meyerbeer. »Mignon«, zložil Charles Thomas. »Tata-Toto«, opereta, zložil A. Banés. »Carmen«, zložil Bizet. »Aida«, zložil Verdi. »Ksenija«, zložil Viktor Parma. Gostovalo bo tudi nekaj slovanskih pevcev in pevk, ki nastopijo v prvi in drugi polovici sezone. Dalje je angaževano sledeče obje: G. Alojzij Waldstein gledališki mojster in dekoracijski slikar; g. Pavel Razberger, inšpicijent; g. Vaclav Valenta, garderobar in oskrbnik gledališke garderobe; gđ. Terezija Kozjakova, suflerka in g. Josip Bednarik, gledališki rekviziter. Abonement: Ker je intencanci na tem, da si zagotovi za predstave stalno občinstvo, razpisuje abonement na sedeže za 70 predstav v sezoni (kakor lani), in sicer so cene aboniranih sedežev v parterju za 70 predstav v sledečem določene: končni foteljski sedeži prvih treh vrst 120 kron, ostali foteljski sedeži po 105 kron, končni sedeži od IV. do VIII. vrste po 93 K, ostali sedeži od IV. do VIII. vrste po 79 K, končni sedeži od IX. do XI. vrste po 70 K, ostali sedeži od IX. do XI. vrste po 63 K. Na balkonu stanejo za 70 predstav abonirani sedeži I. vrste 56 K, sedeži II. in III. vrste pa po 49 K. Na galeriji stanejo za 70 predstav abonirani sedeži I. vrste po 28 K, in sedeži II., III. do IV. vrste po 21 K. Abonement za celo sezono je plačati v treh obrokih naprej, in sicer: 1. oktobra in 1. decembra 1902. I. in 1. februarja 1903. I. Lože v deželni gledališču oddaja v najem za slovenske predstave bodoče sezone odbor dramatičnega društva. Čestitim gospodom najemnikom lož lanske sezone so iste lože do 20. t. m. rezervirane, odbor prosi, da se do 20. t. m. pri podpisnem odboru ali pa v Češarkovi trafikici blagovolijo izjaviti, ali lože tudi za bodočo sezono obdržijo ali ne. Prihlasi najemnikov lož in abonentov za sedeže vsprejemajo se v Češarkovi trafikici v Šelenburgovih ulicah. — V Ljubljani, meseca septembra 1902. — Odbor dramatičnega društva.

— **Drugo slovenska umetniška razstava.** V jury, ki se je ravno kar konstituirala, in ki je začela vršiti svoje delo danes, 17. t. m., so izvoljeni sledeči gospodje: Ivan Grohar, Rikard Jakopič, Celestin Mis, Matej Stern in društveni podpredsednik dr. Zarnik. Namestnikom pa je bil izbran gosp. Peter Žmitek.

— **Škofovi golobi.** Razun štrkljev ima baje naš škof posebno rad »rižoto« iz nežnih golobčkov. V ta namen se redi v škofiji sami cela jata golobov. Seveda tudi škofovi golobi ne poznajo pri vsej golobji ponižnosti boljše olike kot take živalice pri posvetnih lastnikih. No pa nismo premilostivemu zavidni, ako dobi včasih nežnejše koščice pod svoje zobe, pač pa bi moral vedeti, da imajo drugod golobje svoje prostore ali pod streho ali v posebnih golobjnikih, dočim žive škofovi golobje v sobi nad kramarskim trgovom ter seveda ne vprašajo, ali so pod oknom jestvine, podobne ali toalete. Pritožiti se nam je prišel mož, ki si je pod usodnimi okni ogledoval razstavljenе slike »burskih junakov«. Ko je najljepše opazoval naskok na Kioskop, vsulo, oziroma zljilo se je nanj in na slike iz škofijskega okna, kakor bi se — no, — v Kočevju peč podrla. In ta atentat na njegovo sukno in junaške Bure so povzročili škofovi golobje. Mož je bil strašno hud, lastnica slik pa žalostna. Vzemno sta se potem prala in snažila ter se hudovala nad vaško svobodo škofovih golobov.

— **„Ne glej me, nego slušaj me!“** je kaj priljubljen izgovor naših »prečastitih«. Nekdaj smo slišali, da je pijančevanje greh, a ravno oznanovaleci

teganauka so večkrat tako pijani, da sami ne vedo, kje da so. Tako je bil sinoči eden naših »prečastitih« tako nadelan, da je bilo veselje. Nazadnje si je še pri kasirki izposodil krono. Ko je prišel iz kavarne, je bila cela cesta njegova. Na shodu zoper pijančevanje pa bo imel morda prvo besedo.

— **Krošnjarija s sadjem** je gotovo nekaj povsem novega, kar se opazi lahko vsikdar, kadar je v Ljubljani kaka večja množica ljudstva, kakor n. pr. ravno sedaj o sejmu. Pridejo kmetje iz cele Notranjske in celo z Goriške ter pripeljejo s seboj polne vozove različnega sadja in drugih zemeljskih pridelkov, ki spadajo vsi v področje sadjarske obrti, katere usiljujejo potem raznim strankam, največkrat celo od hiše do hiše. Tega ne moremo mi sadjetrčci, ki plačujemo visoke davke poleg še višje stanarine, nikakor prenašati. Dobička je pri sadju zaradi skvarenja istega zelo malo, poleg tega je pa bila prodaja sadja celo polletje, kakor samoobsebi razumno, zelo slaba. Vse boljše rodbine so odšle iz mesta, dijakov in vojakov pa tudi ni bilo. V tem res zelo slabem času smo se tolažili z jesenjo, a mesto, da bi mi kaj prodali, so prišli ti krošnjariji s sadjem in nam prevzeli vso prodajo. Ako ni dovoljeno nam, rednim davkoplačevalcem, krošnjarenje s sadjem po mestu in se pazi na nas z vso strogostjo, mora biti to osebami, ki ne plačujejo prav nikakih davčnih doklad, še tem strožje zabranjeno. Zato se obračamo s skromno prošnjo do slavne mestne uprave, ki naj blagovoli gledati v bodoče z vso ostrožjo na to, da se ne bodo več kršile od slavnega deželnega zbora sprejete in potrjene postavbe, ker drugače bi bili mi prisiljeni, da vrnemo svoje obrtne liste in krošnjarijo s sadjem od hiše do hiše.

— **Umrla je v Ljubljani** vdova višjega davčnega nadzornika gospa Antonija Tratnik.

— **Na rudniški šoli v Idriji** je provizorično nastavljen učiteljski kandidat g. Rafael Gostiša.

— **Koncert v korist pogorelcem v Martinjaku** prirede samci Rakovske okolice 21. septembra t. l. v prostorih g. A. Beleta na Uncu poleg Rakeka. Koncertne točke: izvaja vojaška godba. Podrobnosti pride.

— **Orešje pri Bizeljskem.** Stanje tukajšnjih vinogradov je izborna. Vina bode več kot lani in bode tudi mnogo boljše. Bratva ranih vrst se prične 22. t. m. Različne plemenite vrste grozdja so ločene. P. n. kupci, ki želijo grozdje od trte, ali pa mošt od preše kupiti, se vabijo, da pridejo in si osebno ogledajo krasoto naših vinogradov. Grozdje se tudi lahko izpreša in se mošt v 24 urah zamore odpeljati. Taisti g. kupci, s katerimi se ena cena ali druga večja podgodba sklene, se bodo brezplačno prepeljali od železniške postaje Poljčane ali Brežice in nazaj. Tudi se jim zagotovi prosta hrana in prosto stanovanje za časa bivanja v Orešji. V to svrhu se g. kupci naj obrnejo do oskrbnika g. Levstika v Bizeljskem gradu, pošta Sv. Peter pod Sv. gorami. Natančnejša poročila podaja iz prijaznosti gosp. Josip Cugmus, učitelj v Orešji.

— **Uboj.** Dne 25. m. m. je okoli 60letna Muhova Franca v Modričah, v konjiškem okraju, ubila in potem v gozd zavlekla svojega brata, katerega so našli še le 2. t. m. s smrečjem pokritega.

— **Lastnega brata ubil.** Celovško porotno sodišče je obsodilo štiri leta težke ječe baje v Postojno pristojnega cigana Matijo Hudoroviča, ki je 25. septembra l. l. blizu Podkloštra na Korškem v prepiru ubil svojega lastnega brata.

— **Ribarski kongres na Dunaju.** O priliki otvoritve ribarske razstave na Dunaju se je priredil ondi tudi kongres avstrijskih ribičev. Cesarški svetnik Ivan Franke je poročal o kugi rakov na Kranjskem ter dokazal, da je ta kuga docela ponehala.

— **Zadnja porotna obravnava na Žabjaku** se je vršila zoper Valentina Mačka, poslovođjo Hojnikove tovarne za slavnike na Studu pri Domžalah. Maček je bil blagajnik veteranskega društva v Domžalah ter je kot tak naročal od raznih tvrdk klišeje, besedilo in risbe za 20kronski bankovec, češ da jih bo društvo rabilo za vabila k veseliciam. Neki lipski

tvrdki pa se je zdelo naročitev sumljiva ter je naročnika ovadila. Obtoženi vse taji, dasi je njegova pisava pri vseh naročilih. Izvedenca gg. Rütting in Dragotin Hribar izjavita, da bi vkljub vsem pripravam ne mogel obtoženec ponatisniti bankovca za promet, ker mu manjka prakse. Porotniki pa so vendar potrdili krivdo in Maček je bil obsojen v dve leti težke ječe.

— **Beračica tatica.** Po Gorupovih hišah ob Rimski cesti je včeraj popoldne beračila znana prodajalka srečk in promes po gostilnah in kavarnah Tereza Podlesnikova. Med beračenjem pa je ukradla arhitektu g. Francu Kavdeli dežnik in ga brzo nesla spraviti v neko prodajalnico v Zvonarskih ulicah, kjer se je pozneje dobil. Podlesnikovo je policija zaprla.

— **Kje so konji?** Včeraj smo pod tem napisom prinesli vest, da sta bila Ivanu Demšarju iz Ljubljane in Karolu Luznarju iz Dolenje vasi odpeljana konja, katera sta bila izročena mešetarju Francetu Jeretinu. Konja sta se dobila včeraj popoldne pri Keržiču v Sp. Šiški, kamor ju je bil odpeljal isti neznanec, kateremu je bil konja oddal Jeretin z naročilom, da ju odvede k Demšarju.

— **Nepreviden voznik.** Hlapec Anton Fieringer, v službi pri Putrichu v Slomškovi ulicah št. 12, je včeraj popoldne na Cesarja Jožefa trgu s tovrnim vozom podrl na tla Nežo Mahornetovo, delavko iz Stepanje vasi, da si je spahnila levo roko in so jo morali prepeljati v bolnico.

— **Voz s tobakom se je prevrnil.** Ivan Lončar, hlapec pri Ranzingerju na Dunajski cesti, je včeraj zvečer po Dunajski cesti peljal s konji voz z balami tobaka. Voz je bil slabo naložen in se je vsled tega prevrnil. Nekaj bal se je pretrgalo. Druge nesreče ni bilo.

— **Čevlje odnesla** je brezposelna služkinja Angela Smerečnikova sluzkinji Mariji Goriškovi v Kolodvorskih ulicah št. 26, katere je bil bila posodila.

— **Z rešilnim vozom** so ponoči prepeljali v bolnico ženo Magdaleno Žagarjevo na Sv. Jakoba nabrežju št. 28. Vtila se je jekri.

— **V jarek** se je prevrnil včeraj popoldne voz posestniku Janezu Oblaku na Tržaški cesti št. 22, ko je peljal prazne sode od hiše na Tržaški cesti.

— **V Ameriko** se je odpeljalo ponoči od tukaj 132 oseb. Policija je prišla dva fanta, ki sta se tudi hotela odpeljati, pa še nista vojaščine prosta in jednega agenta, ki je ljudi izvajal v Ameriko.

— **Najnovejše vesti.** Jezuiti v Gradcu. V mestu je kupljena vila, kamor se baje v najkrajšem času naselijo jezuiti. — Streljanje s kroglijami pri manevrih. Pri velikih vojaških vajah pri Stol. Belemgradu se je iz vrst dveh brambovskih polkov streljalo s kroglijami. Eden vojak 68. polka je bil smrtno zadet, druga kroglija je padla tik pred poveljnikom 4. voja princem Lobkowitzem. Preiskava ni ničesar izdala. — 176 hiš je zgorelo v občini Levoste na Hrvaškem. — Kotel se je razletel v dunajski tovarni za stroje Tanner, Satach & Co. Ubilo je enega delavca, dva pa smrtno ranilo. — Slabo plačani Prusofili. V neki kavarni v Sobotki je hotela nemška družba, naj bi igrala godba »Die Wacht am Rhein«. Navzoči ogrski uradniki pa so izbičali izvajajočo družbo ter pogнали tudi godbo za njo. — 8 lastnih otrok umorila sta zakonska Dorstewitz v Rypinu na Nemškem. Trupla štirih otrok so našli v podstrežju. — Kuga v Carigradu se je znova pojavila.

— **4 otroke umorila.** V Stari Kanži se je javila sodišču neka E. Port, ki je umorila štiri svoje otroke. Ko se je otrok rodil, ga je pustila tako dolgo stradati, da je umrl. Tako je storila s štirimi novorojenčki, in to na povelje moža, ki ni hotel imeti otrok. Ženo je vest preveč pekla, zato se je sama javila.

— **Ženska v politiki.** V neki angleški koloniji Avstralije je dal gubernator ženskam na glasovanje, ali hočejo imeti tudi pravo volilno pravico. Ako bo večina žensk za to, potem zadobe bržčas v kratkem ženske v Avstraliji splošno volilno pravico.

— **Na Montblancu zmrznila.** Kakor javljajo iz Chamonixa, sta na Coldue-Comec dva člana francoskega alpskega društva zmrznila; tudi njuna vodnika sta se ponearedila, eden je mrtev, drugega so našli v neki razpoki ležečega še živega.

— **Časnikarstvo v Kini** ne stoji na pomoči, kakor na primer v Evropi. Sicer se je časnikarstvo zadnjih šest let

nekoliko izboljšalo, a vendar nima še pravega pomena. Eden najstarejših časopisov je »Supan«, ki izhaja vsak dan v Sangaju. Tiska se v 28.000 izvidih, kar je prav malo v razmerju s številom prebivalcev v mestu. Večkrat se naroči cela ulica na en izvod. Tako se dogodi, da dobi in bere zadnji »naročnik« v dotični ulici časopis, ki je star svojih par tednov.

*** Pijan pridigar.** Iz Bratleborga v Ameriki poročajo: Pastor Rev. Sam Small, kateri je došel v Bratleborg, da bi govoril v smislu, naj bi se ne dalo več dovoljenja za opojne pijače, ni mogel svoje naloge izvršiti. Pozneje povedal je sam, da je bil hudo pijan, zato ni mogel govoriti. Torej ameriški duhovniki delajo dejansko reklamo za alko holizem in pijanstvo celo na prižnicah!

*** Vinsjeve vrtnice.** Vrtnarsko društvo v Londonu je hotelo prirediti za časa kronanja tudi veliko razstavo vrtnic. Veliko začudenje so vzbudile krasne vinsjeve vrtnice, ki jih je prinesel neki ameriški vrtnar v navlašč zato zidanim rastlinjaku preko morja. Te cvetlice ne prenašajo pomorskega zraka, zato je bilo treba pri prevažanju največje pozornosti.

*** G. Hauptmann in Sudermann** sta napisala novi drami: G. Hauptmann je spisal štiridejansko »Ubogi Henrik«, H. Sudermann pa dramo »Sokrat, upornik«.

*** Spovednik cesarja Maksimilijana.** Dne 11. t. m. se je v občini Szakalaza vršila slavnost: zaslužni župnik Avgust Weber je praznoval svoj 80. rojstni dan. Weber je bil v Meksiki s cesarjem Maksimilijanom in je istemu pred junaško smrtjo, predno so ga ustrelili, podelil tolažila sv. vere.

*** Ognjeniki v Južni Afriki.** Parnik Kampseses, kateri je došel iz Hamburga v San Diego ter plul v bližini zapadne južne in centralne Amerike, sporoča, da, ko je jadral po tropičnem vodovju, imel je več električnih neviht prestati. Ko je šel mimo Chamerico v Guatameli, svetila je svetloba delujočih ognjenikov na več milj daljave po morju. Pri prihodu v pristanišče izvedeli so na ladji, da je vse prebivalstvo zbežalo iz okolice zaradi strahu pred hudim potresom. Zaradi tega bilo je primorano mostovo parnika, samo izkladati in nakladati tovor.

*** Linčan zamorec.** Iz Ralligha poročajo, da je zamorec Tom Jones v bližini Seven Springsa v Severni Ameriki napadel in posilil gospo W. Smitha, ki je zato umrla. Zločinca so ujeli in zaprli v skedenj, da bi prišel ponj šerif. Belopolti pa so vrata razbili, zgrabili zamorca, ga privezali na drevo in ga ustrelili brez sodnika.

*** Delavska razstava v Pragi.** Na severno-zahodnem koncu Prage, v industrialni palači je delavska razstava. Že od daleč se vidi rdeči praporji. Velikanska dvorana je središče razstave, v njem na odru stoji spomenik Svobode Antona Strunca. Na desni strani je železniška razstava: tu je cel kolodvor s predorom, čuvajnico in vlakom. Okrog se širi razstava prometa, ki podaja celozgodovino železnice v raznih modelih, fotografijah in slikah. Nasproti je razstava grafičnih umetnostij. Tu so slike Kuvke. Na koncu dvorane so dolge vrste tabel, številk, stari listi stranke, slike, fotografije, plakati, brošure, objave konfiskacij. To je oddelek za delavsko statistiko. Poleg te razstave je delavska pekarna. Lepa je razstava šivilj in domačih delavk. Nato pride razstava mesta Prage. Tu vidimo razvoj bolnišnice, hiš za sirote in starostno onemoglo itd. Poleg tega je tudi v bližini razstava diletantskega dela delavcev. Koliko pridnosti in podukajelnosti je v delavstvu. Na drugi strani je razstava strokovnih organizacij in posameznih tvrdk. Pri vходу je cela delavnica lončarjev in keramikov. Poleg nje so izdelki klobočarjev in krojačev. Lesni in železni ter kovinski delavci so jako bogato zastopani. Rudarji iz Příbrama postavili so cel »šah«. Tiskarji in litografi kažejo vso bistrvo te stroke.

*** Škrinjica, ki govori.** »Reform« javlja, da je izumel ravnatelj »Union instrumentale« Jung iz Bila škrinjico za pisma, ki je tako urejena, da jo je možno zvezati z električnim zvončkom. Potem treba samo pritisniti na gumb, ako zvonček zazvoni, so v škrinjici pisma, ako ne, je škrinjica prazna.

*** Umorjen grof.** V Bolgini je bil te dni umorjen grof Bonmartini. Morilec je dr. jur. Tullio Murri, svak grofa, in je pobegnil v Srbijo. Ker ga je umoril s kirurgičnim dvoreznim nožem, se je mislilo, da je morilec zdravnik. In res je bil pomočnik morilca zdravnik, dr. Pio Naldi, ki je policiji tudi ušel. Tudi neki drug zdravnik, ki je imel stanovanje tik grofovega, je imel razmerje z grofom, je pobegnil. Grofco Bonmartinijeva, rojena Murri, in njeno šiviljo Bonatti so zaprli. Bonattijeva je bila ljubica Murrijeva. Bajše so grofa oropali. Grofica se je hotela ločiti, ker je bila v drugem stanu s svojim ljubimcem.

*** Ženske v Ameriki.** Najnovejša statistika poroča, da je v Ameriki 3405 pridigaric, 1009 odvetnic, 7399 zdravnic, 787 zobozdravnic, 2193 žurnalistik, 1040 arhitektinj in risaric načrtov, 1271 bančnih uradnic,

946 potovalk, 324 oskrbovalk pogrebcev, 409 električnic, 45 strojevoditeljic in kurjačic, 67 sprevedkinj in zaviralk, 91 cerkvenic, 5582 frizerk in brivk, 281 nabiralk terpentina, 51 čebelark, 440 natakarič, 31 uslužbenk pri elevatorjih, 167 zidark, 1320 lovkinj, 85 čistilk čevljev, 5 krmarič, 79 konjaric, 6663 sluginj, 196 kovačic, 8 kotlaric, 1805 ribaric, 742 rudokopinj, 2 voditeljici motorjev itd. V Ameriki sploh ni več stanu, v katerem bi ne bile zastopane ženske. Samo vojaštvo in mornarstvo sta doslej izvzeta.

Društva.

— **Slovensko kolesarsko društvo** za Kamnik in okolico se je prostovoljno razšlo.

— **Telovadno društvo „Zagorski Sokol“** priredi v nedeljo 21. t. m. z mešanim vlakom jutraj izlet v Radeče z javno telovadbo pri gospodu Hmelju.

Književnost.

— **Določbe glede odvrčanja jetike.** V zalogi ljubljanske tiskarne A. Klein & Comp. je ravnokar izšla brošura, ki obsega odlok o. kr. ministrskega predsednika kot vodja ministrstva notranjih del z dne 14. julija t. l. glede odvrčanja jetike. Ta velepuščina in važna brošura zasluži, da se kar najbolje razširi. Cena izvodu 10 vinarjev.

— **„Slavjanski Vek“** prinaša v najnovejši številki Prešernovo podobo s kratko biografično črtico.

Telefonska in brzajavna poročila.

Kropa 17. septembra. Hoenigmannova črna stranka propadla pri današnji dopolnilni volitvi. Živeli zavodni Kroparji!

Draga pri Kočevju 17. sept. Po hudi bitki pri občinskih volitvah v Dragi zmagala slovenska stranka z 8 proti 4 glasovi.

Dunaj 17. septembra. Deželni šolski svet nižjeavstrijski je a limine odbil prošnjo čeških starišev iz osemnajstih dunajskih okrajev, naj se za češke otroke ustanove javne češke ljudske šole. To odločbo je deželni šolski svet motiviral s tem, da Čehi na Nižjeavstrijskem niso narod, nego da tu prebivajo posamezne osebe češke narodnosti.

Praga 17. septembra. Včeraj so imeli štirje mladočeški poslanci na različnih krajih shode, ki so vsi pozvali poslance, naj začno obstrukcijo, če se ne ugodijo češkim protestom.

Zagreb 17. septembra. Madjarski uradniki nameravajo prirediti na dan Kossuthove obletnice banket. Ta banket bo prepovedan, ker se vlada boji izgrediv.

Beligrad 17. septembra. Policija je predsednika macedonskega odbora Sarafova aretovala in ga potem iztirala iz Srbije. Turški zastopnik je bil zahteval, naj se Sarafov ne izpusti iz zapora in naj se izroči turškim oblastvom, a tega srbska vlada ni hotela storiti.

Pariz 17. septembra. Govori ministra mornarice, »Pelletana« so vzbudili mnogo senzacije, in zdaj lete na Pelletana strele ne samo od strani klerikalcev in opozicije, nego tudi z vladne strani. Celovladni organi mu očitajo, da je oškodil interese Francije. Čuje se, da je Italija že vprašala pri ministru zunanjih del Delcasséju, kaj ti govori pomenijo, a je dobila do cela pomirljiva pojasnila.

Borzna poročila.

Dunajska borza

dne 17. septembra 1902.

Skupni državni dolg v notah	101.15
Skupni državni dolg v srebru	101.05
Avstrijska zlata renta	121.15
Avstrijska kronska renta 4%	100.35
Ogrska zlata renta 4%	120.30
Ogrska kronska renta 4%	98.15
Avstro-ogrsko bančne delnice	1592.—
Kreditne delnice	685.—
London vista	239.55
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.—
20 mark	23.41
20 frankov	19.07
Italijanski bankovci	94.70
C. kr. cekini	11.29

Žitne cene v Budimpešti

dne 17. septembra 1902.

Termín.	za 50 kg	K
Pšenica za oktober	50	7.11
Rž " " april	50	6.08
Koruzza " oktober	50	5.56
Oves " september	50	5.56
Oves " oktober	50	5.56

Efektiv.

Par vinarjev ceneje.

Darila.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 20. avgusta do 16. septembra poslali prispevke p. n. gopoda in društva: Upravništva »Mira« v Celovcu 906.63 K, upravništvo »Slov. Naroda« 68.66 K, Anton Krošec v Gor. Radgoni 16 K, Andrej Globčnik v Mošnjah 10 K, župnik M. Učnik v Dolici 4 K, Franc Kramberger v Zgor. Žerjavcih v Slov. gorah 1782 K, Podbrezjski mladeniči dohodek igre 64 K, županstvo v Il. Bistrici 20 K, župnik Iv. Sakser v Hotečrščici 5 K, katehet Al. Stroj v Ljubljani 4 K, adjunkt Dragotin Dolenc na Dunaju 120 K, Litjska mladina dohodek veselice 84 K, po (Slov. Nar.) podružnice: moška v Trbovljah 53 K, izvenakademčna v Gradcu 50 K, za Ljutomer in okolico 200 K.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Upravništvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda. Veseli klub* nabral v gostilni »pri škofu« 2 kron 50 vin. — Pri veselici v »Prešernovem hramu«, Rožne ulice, nabralo se je 5 kron. — Znani neznanci v Rudolfovem 8 kron, nabrali ob priliki polaganja temeljnega kamna novemu »Venzajevemu domu« v Rudolfovem. — Skupaj 15 kron 50 vin. — Živeli!

Za Kettejev nagrobni spomenik. Gospod L. Baebler v Idriji 26 kron 60 vin. Kot čisti prebitek veselice, prirejene po idrijski mladini v čast Ketteju. — Srčna hvala in živeli!

X. Izkaz za »Dijaški dom« v Celji.

Gg. Franc E. Vošnjak, v Celji 2. obrok kot ustanovnik 20 K, dr. Jos. Tominešek, c. kr. profesor v Kranju 5 K, Sl. občina Mihalovška 10 K, g. Ivan Rebek, ključarski mojster v Celji 14 K, 96 v. Prebitek abiturjentske veselice v Celji 26/7 1902 109 K, gg. Franc Kocbek, nadučitelj v Gornjemgradu 6 K, Ignac Zavolovšek, posestnik v Okonini 6 K, Ferdo Mächtigt, posestnik v Gornjemgradu 6 K, Andrej Antloga, posestnik v Gotovljah 10 K, dr. Ivan Žmavc v Pragi 10 K, Slavno županstvo Gotovljah 10 K, sl. županstvo Višnjavas 10 K, gg. Anica Jezernik v Polulah na premiciji 6 K, Lovrenca Novaka na Bregu nabrana svota 60 K, 3 v. Mihael Bandl, c. kr. stotnik 92 pešpolka Komotov 10 K, Radoslav Pipuš, odvetnik v Mariboru, uspeh neke kazenske zadeve 20 K, Josipina Sentak na Vranskem, nabrala na premiciji 6 K, Franca Cukala 31 K, Jakob Kavčič, profesor v Mariboru 10 K, sl. občina celjske okolice 200 K, gg. Konrad Elsbacher na Laškem, izgubljena stava 10 K, Josip Učnik, župnik na Rečici 10 K, Jožef Špan, kmet na Planini 5 K, Jakob Božič, trgovec v Gornjemgradu 10 K, Anton Kužič, c. kr. profesor v Ljubljani 10 K, Matija Sadek pri sv. Kunigundi 1 K, Jos. Koren, šolski voditelj na Proseku 4 K, sl. občina St. Martin na gg. Ivan Kolarič v Orešji pri Ptuj 1 K, vesela družba v Narodnem domu v Mariboru 9 K, gg. Fr. Zupančič, šolski vodja v Skomarjih »potnino« 3 K, Adela Dečko-va za prodane razglednice na Sokolski veselici v Vojniku 40 K, Franc Zacherl, učitelj v Ljutomeru 2 K, sl. banka »Slavija« v Pragi 100 K, gg. Ivan Kraj v Ljubačevcih 14 K, Alojz Osterc, veleposestnik v Bunčanih 20 K, Stanko Sirca in Ciril Žižek povodom Sokolskega izleta v Vojniku nabrala 34 K, Franc Setine nadučitelj na Prevorju pri slavljenju 50 letnega učiteljevanja g. Jos. Cizeka, upok. nadučitelja v Pilštanju nabral 30 K, Jože Rapoc, veleposestnik i. t. d. v Mariboru 10 K, Božidar Šuifer, gimn. profesor in drž. svetnik v Kalugi 20 K, Simen Wutt, c. kr. davč. kont. v Ahencu 2 K, Stanko Sirca in Žižek nabrala v veseli družbi ea Mrzlici 10 K, 40 v. Ferd. Majcen, profesor v Ptuj 5 K, Ferd. Pšunder v Grižah 5 K, J. Masl, c. kr. profesor v Rudolfovem 5 K, Jakob Zupančič, župnik v Gotovljah 3 K, Janez Rak, posestnik v Gotovljah 2 K, Franc Malgaj, posestnik v Gotovljah 2 K, Blaž Brinovec, posestnik v Gotovljah 2 K, Franc Baš, posestnik v Gotovljah 2 K, Luka Antloga, posestnik v Gotovljah 2 K, Mihael Jošt, posestnik v Gotovljah 2 K, sl. tamburaški zbor »Vubred« čisti dobiček veselice 7/9 1902, 20 K, g. Franc Glaser v Selnici 4 K, sl. hranilnica in posojilnica v Ljubnem 20 K, skupaj v tem izkazu 1008 K 39 v.

Narodovo zdravilo. Tako se sme imenovati bolesti utešujoče, mišice in živce krepujoče, kot mazilo dobro znano »Mollovo francosko žganje in sol«, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prebujenja. Cena steklenici K 1.90. Po poštnem povztji razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom. 2 (12-13)

Proti zobobolu in gnilobi zob

izbornu deluje dobro znana

antiseptična

Melousine ustna in zobna voda

katera utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodom 1 K.

Razpošilja se vsak dan z obratno pošto ne manj kot 2 steklenici.

Edina zaloga.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinalnih vin, specijalit. najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d. (519-29)

Deželna lekarna Milana Leustek-a v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

poleg novozgrajenega Fran Jožetovega jubil. mostu.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 506.3 m. Srednji aradni tlak 750.0 mm.

Sept.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
16.	9. zvečer	736.6	12.2	sl. jug	jasno	
17.	7. jutraj	737.0	10.9	sl. vzhod	del. jasno	
	2. popol.	735.6	19.9	sl. jug	pol. oblak.	0.6 mm.

Srednja včerajšnja temperatura 13.9°, normalo: 14.8°.



Filipina in Evrozina Tratnik naznanjate vsem prijateljem in znancem žalostno vest, da je Bog njiju iskreno ljubljeno, dobro mater, gospo

Antonijo Tratnik

c. kr. viš. dav. nadzornika vdovo

sinoči ob 8. uri po daljši bolezni, previeno s sv. zakramenti za umirajoče, poklical k Sebi v nebeško domovino.

Pogreb drage pokojne bo v četrtek, dne 18. septembra, ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, sv. Petra cesta št. 64.

Sv. maše posmrtnice se bodo brale v več cerkvah.

Blago pokojnico priporočamo v blag spomin in molitev. (2260)

V Ljubljani, 17. septembra 1902.

Mesto posebnega naznanila.

Enega ali dva

kleparska pomočnika

sprejme takoj (2244-2)

Ivan Rojina

kleparski mojster v Spodnji Šiški.

Pekarija

na dobrem prostoru se dá v najem.

Več pove Jakob Šega v Škocjanu pri Mokronogu št. 6. (2255-1)

Meblovana

mesečna soba

s posebnim vhomom se takoj odda na Mestnem trgu št. 8, III. nadstr.

Stanovanje

s 3 sobami se odda za november v novi Pogačnikovi hiši, Cigaletove ulice št. 3, tik justične palače.

Več istotam. (2261)

Učenec

se takoj sprejme v špecerijsko trgovino.

Rudolf Podkrajšek,

trgovec v Spodnji Šiški št. 159.

Proda se takoj

skoraj nova, v najboljšem stanu se nahajajoča

oprava za špecerijsko prodajalno in nekaj malih sodov

iz hrastovega lesa pod najugodnejšimi cenami.

Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda«. (2256-1)

Hrastove in bukovne deščice

za sobna tla (Brettelboden) garantirano suhe ter najboljše kakovosti priporoča po najnižjih cenah

J. Čop, tovarna za parkete

v Mostah, pošta Žerovnica (Gorenjsko).

Oskrbi se tudi pokladanje. 2263-1

Najnižje cene

Preobleke. Popravila.

Največji izbor

Skupno izdelovanje

L. Mikusch

tovarna dežnikov

Ljubljana. Mastni trg.

Pridna in spretna
šivilja
se proti dobremu plačilo in v stalno službo sprejme v modisto trgovino na Štajersko. Dopisi naj se pošiljajo pod »Šivilja« na upravništvo »Slov. Naroda«.
(2222-3)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane j. k. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči obojni vlak v Trbiž. Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine varo, Heb, Francove varo, Karlove varo, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne obojni vlak v Trbiž, Beljak, v Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Leod-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneve, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine varo, Heb, Francove varo, Karlove varo, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (Ljubljana-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda). — **Proga v Novomestu in v Kočevju.** Obojni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu: Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 08 m zvečer v Novomestu, Kočevje. — **Priloh v Ljubljano** j. k. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj obojni vlak z Dunaja čez Amstetten in Monakovo, (Monakovo-Ljubljana direktni vozovi I. in II. razreda), Inomost, Franzensfeste, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m zjutraj obojni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne obojni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Lipskega, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejovice, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Leod-Gastein, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne obojni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla, Ob nedeljah in praznikih ob 8 uri 38 m zvečer iz Podnarta-Kropo. — Ob 8. uri 51 m zvečer obojni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejovice, Lince, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Proga iz Novega mesta in Kočevja. Obojni vlaki: Ob 5. uri 44 m zjutraj, iz Novega mesta in Kočevja, ob 4. uri 32 m popoldne iz Straže Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 38 m zvečer, istotako. — **Odhod iz Ljubljane** drž. kol. v **Kamnik.** Mešani vlaki: Ob 4. uri 33 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 3. uri 30 m in ob 10 uri 30 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Priloh v Ljubljano** drž. kol. iz **Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 8. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 28 m in ob 9. uri 56 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je krajnjemu času v Ljubljani za 2 minute spredaj. (1517)



Križanska tridka. Ustanovljena 1. 1860. obod in kronica so iz prístnega double-zlata. Te ure so vselej sveje elegantne opreme jako priljubljene in vsakdo jih rad nosi.

Cena z zavijem gld. 6.—. Briljant-črne-jeklene damske ure, odprte, v jako fini izpeljavi, gld. 7.—. K tem uram primerne gosposke in damske verižice iz double-zlata z obeskom gld. 1.50. Pristna niklasta remontoir-ura gld. 3.—. Pristna silberin-remontoir-ura z dvojnimi pokrovom gl. 5.—. Razpošilja se po poštne povzetju. Neugajajoče se zamenja ali se denar vrne, zatorej ni rizike.

Jožef Spiering
na Dunaju, I., Postgasse št. 2 c.
Velik ilustriran cenik ur, verižic, prstanov itd. gratis in franko. (1223-16)

Mejnarodna panorama.



Ljubljana, Pogačarjev trg.

Kaj stori modra gospodinja?

Modra gospodinja ni zapravljiva, pa modra gospodinja tudi ne gleda na kak vinar, katerega mora včasih več plačati za kak prístno izvrstno blago, kakor za manj vredno ali slabo blago. Modra gospodinja ne kupi n. pr. drugega mila, kakor isprístno **Doering-ovo milo s sovo**, ker za gotovo v6, da si s njim ohrani lepoto in svežost polti, da sploh dobi najboljše, kar milarstvo ponuja, in da v6c temu ne kupi **predrago**. Doeringovo milo s sovo bodi vsakogar toaletno milo. Dobiva se povsod. Cena 60 vinarjev.

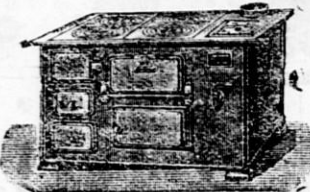
Najfinejši in najboljši čaj sveta
INDRA TEA.
Letošnji pridelek je ravnokar došel. Ponudbe za Avstro-Ogrsko sprejema (1973-9)
INDRA TEA IMPORT COMPANY, ZAGREB.

Vničujte
muhe
najnevarnejše prenašalke bolezenskih in kužnih tvarin. (415-176)

Najboljše sredstvo je ameriški
Tanglefoot

ki se dobi v vsaki boljši prodajalnici po 5 kr. pola.

„Triumph“ štedilna ognjišča



za domačije, ekonomije, restavracije, zavode itd. Priznana izboren fabrikat. Jako veliko se prístedi na kurjavi. (780-48)

Dobiva se v vsaki večji železninski trgovini.

Tovarna štedilnih ognjišč „Triumph“
S. Goldschmidt & sin

Wels na Gorenje Avstrijskem.

Za trgovino z mešanim blagom na deželi se išče dobro izvežbano
prodajalko.

Prednost imajo v manufakturi izurjene. — Natančneje se izve v upravništvu »Slov. Naroda«.
(2250-1)

2 trgovska pomočnika

vešča posla v večji trgovini na deželi z mešanim blagom in železnino, solidna, se vsprejmeta takoj. 2235-2
Nad 24 let stari imajo prednost. Ponudbe pod »solidno« na uprav. »Sl. Nar.«

Naznanilo.

P. n.

Čast mi je s tem naznaniti Vam, da so tudi letos pri nas vinogradi krasni, t. j. jako rodovitni, in grozdje je zdravo. Jaz posedujem ro oralov vinogradov in se nadejam, da pridelam nekaj sto hektolitrov vina. — Zato Vam ponujam grozdje za prešanje ali pa že prešani mošt ter garantiram za čistost in prístnost.

V slučaju potrebe se izvolite obrniti na mene. (2001-12)

Belježim z odličnim spoštovanjem

Franjo Kleščić

posestnik vinogradov

Jaska na Hrvatskem.

Vsaka dama

si more po svoji želji izbrati iz velikanske zaloge **paletotov, jopic, kostumov, plaščev in ovratnikov** najnovejše mode v

„Angleškem skladišču oblek“
Ljubljana, na vogalu Sv. Petra in Resljeve ceste št. 3.

Obleke za gospe in dečke, površnike, športne suknje, haveloke itd. vse velemoderno in po čuda nizki ceni.

Naročila po meri se izvršujejo na Dunaju točno, fino in jako moderno.

Blago za izbiranje se pošilja na vse strani brez povzetja.

Hkratu si usojam p. n. občinstvu naznaniti, da odprem v decembru t. l. ali v začetku januarja 1903 še drugo trgovino kot glavno skladišče in sicer v hiši g. Drelese, **Mestni trg št. 5**, in se ne bom vstrašil ne stroškov ne truda, da isto opremim kar najbolj krasno in elegantno.

(2240-2)

Z velespoštovanjem

O. Bernatović.

Mesečna soba

na ulico, v I. nadstropju, lepo meblovana, s posebnim vhodom, se odda s 1. oktobrom t. l. — Poizve se v **Židovskih ulicah št. 1.** (2257-1)

Stenografa ozir. **stenografinjo**

za slovenski in nemški jezik, ki se hoče priučiti tudi pisanju na pisalnem stroju, sprejme s 1. oktobrom t. l. 2265-1

odvetnik dr. Karl Triller

v Kolodvorskih ulicah, „h6tel Štrukelj“.

Trgovski učenec ali učenka

se sprejmeta v trgovino mešanega blaga. Prednost ima, ki je že nekoliko vaje v trgovini.

Več pove **Jakob Šega** v Škocjanu pri Mokronogu št. 6. (2254-1)

Učenca

— sprejme takoj —

J. Sušnik (2186-3)

trgovina s špecerijo in železnino.

Zaloška cesta šte. 15.

Anton Tranfič, Pulj.

Cenik

za gotov denar brez skonta ali po poštne povzetju.

Primorska in otoška vina za hektl. kron

1. Bela vina, Ia.	52.—
2. Viško (Lissa) namiz. vino, belo Ia.	48.—
3. Dalmatinsko „ „ „ Ia.	42.—
4. Istrijsko „ „ „ Ia.	40.—
5. „ „ „ Ia.	38.—
6. „ „ „ Ia.	32.—
7. Dalmatinsko , rdeče (črno), Ia.	40.—
8. Opello , rdeče Ia.	44.—
9. Istrijski terrano , rdeč, Ia.	32.—
10. Istrijsko namizno vino, Ia.	28.—
11. Šilher , namizno vino, jako fino	48.—
12. Oljkino olje	80.—

Sodi se ne zaračunajo, morajo pa se vrniti z izplačano vozniino na železniško postajo Pulj. Cene je razumeti od žel. postaje Pulj, ako se naroči sod najmanj 56 litrov.

Ant. Tranfič

(2057-6)

posestnik vinogradov.

!! Prečudno !!

50 komadov samo za 2 gld. 25 kr. franko in brez poštine na vsako poštno postajo.

1 velelegantna, prekrasno pozlačena, 36 ur id6ča anker-ura s sekundnim kazalcem, natančno gre, za kar se jamči 3 leta, 1 elegantna double-verižica za gospe, 1 jako fina kravatna igla s simili-briljantom, jako lepo ponarejenim, 1 garnitura manšetnih in srajčnih gumbov iz double-zlata. 1 fino okrašen collier s srcem v turkistanskem kovanju, 1 izredno eleganten diadem, najlepši okrasek za dame, 1 par prístno srebrnih uhanov s simili-kamenoma, 36 komadov japonskih čudežnih cvetlic s podučilom, 3 komadi čudežnih orakelov (senzantna novost). Teh mičnih 50 komadov z uro vred, ki je sama vredna tega denarja, pošlje po poštne povzetju le za **2 gld. 25 kr.** franko in poštine prosto na vsako poštno postajo samo kratek čas razpošilja na tvrdka ur (2262)

Oh. Jungwirth

Krakov P/16.

Za neugajajoče se takoj vrne denar.

Trgovina z železnino „**MERKUR**“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

— **Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo.** —

* **Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev.** *

Postrežba točna.

Cene nizke.

V „Narodni tiskarni“

je izšel

* * v proslavo * *

Fr. Prešerove

stoletnice

Prešernov

album.

Cena izvodu K 2.40,

po pošti 12 vin. več.

Naročila sprejema

L. Schwentner

18 knjigotržec

v Ljubljani

Razglas.

Mestna hranilnica v Radovljici je v svoji odborovi seji dne 12. septembra t. l. sklenila, obrok za vložitev pismenih ponudb za zgradbo hranilničnega poslopja do 1. oktobra 1902 podaljšati.

Pismene ponudbe za skupno zgradbo so torej vložiti do 1. oktobra 1902 do 12. ure dopoldne.

Načrti, proračun in pogoji ležijo v hranilnični pisarni na vpogled.

Ravnateljstvo mestne hranilnice v Radovljici,

(2251-2)

dne 15. septembra 1902.

Najlepše likano perilo



se doseže, ako se vporablja

svetovno znani američanski

briljantni skrob na lesk

Fritz Schulz jun., Act.-Ges., Heb (Eger) in Lipsko

lahko in gotovo z vsakim likalnim železom.

Žlati svetinji: Pariz Le pristen z varstveno znamko „Globeus“.

1 (2227-1)

1900, Dunaj 1902.

V rudečastih zavojih à 100 gramov vsebine se dobiva povsod.

Naznanilo.

Vsled odloka kranjske hranilnice se bo peterim eksternistom s Kranjskega pouk na ljubljanskem trgovskem in vzgojevalnem zavodu z učili vred za šolsko l. 1903. brezplačno delil.

Tisti, ki na to reflektirajo ter so dovršili 14. leto, naj svoje prošnje s prilogo rodinskih izkazov in z dokazom ubožnosti, kakor tudi z izpričevalom o dovršenem tretjem razredu na realki, gimnaziju ali na višji meščanski šoli, v nravnem vedenju s hvalevrednim razredom in najmanj z zadovoljnim vspehom v studiju do najpoznejše 22. septembra semkaj predložijo, da se potem vse vložene prošnje slavnemu ravnateljstvu kranjske hranilnice izročijo k odločbi.

Ljubljana, 15. septembra 1902.

(2249-2)

Ravnateljstvo trgovskega učiteljskega

Arthur Mahr

imatelj zlatega zaslužnega križca s krono.

Knjigarna

Kleinmayr & Bamberg

v Ljubljani, Kongresni trg št. 2

priporoča svojo

(2206-5)

popolno zalogo

vseh v tukajšnjih in v vnanjih učnih zavodih uvedenih

šolskih knjig

v najnovejših izdajah, broširanih in v močnem vezu po najnižjih cenah.

Katalogi o uvedenih učnih knjigah dob se zastoj.

Naznanilo.

Naznanjajoč spreminjanje stanovanja, opozarjamo na sledeči cenilnik, po katerem prodajamo izbrana vina in opojne pijače po **priloznostnem kupu**, valed katerega si konsumenti 50% prihranijo, dokler je zaloga, za dosedaj nezalazano nizke cene k hitri prodaji proti gotovemu plačilu. Cene s colnino v kronah za cele originalne steklenice.

Šampanjec tu- in inozemski:

1/1 steklenica	1/2 steklenica
Nemški cesarski sekti, polslad. K 1.50	A. C. Meukow & Co. Cognac . . . 5.20
Training-Club, najfinejši sekti . . 1.75	Marie Brizard & Roger Cognac . . 6.-
Sparkling Wine, first Quality . . 1.95	Bisquit, Dubouche & Co. Cognac . . 6.45
Lenard & Laban, mejnarodni . . 3.45	
Robert Frère-Reims, Jockey-Club . . 4.65	
Victor Cluquot & Co., Reims . . 6.40	
Duminy & Co., Ay . . 6.40	
*Manuel & Co., Reims, Sillery . . 6.40	
*Manuel & Co., Reims, crémant . . 7.80	
*Manuel & Co., Reims, royal . . 8.55	
Henriot & Co., Reims . . 7.45	
T. Roederer & Co., Reims, carte blanche . . 7.50	
G. H. Mumm & Co., Reims . . 9.-	

Burgundec.

Macon K 2.20
Chambertin 2.75
Moulin à vent 3.10
Chablis piše se pri ribah in ostrigah . 2.10

Cognac:

Int. Cognac, fein vers. K 1.75
Cognac Michel & Co. 2.25

Renska vina:

Oppenheimer K 1.60
Deidesheimer Kreis 1.85
Rudesheimer Berg 2.50
Winkler Hasensprung 2.85
Claus Johannisberger 3.30

Desertna vina:

Port-vino, staro K 1.95
Sherry, old 2.45
fin, old extra 1.90
Madeira, finest 2.60
extra, zlato 1.95
Malaga, sec duro 2.25
Lacrimae Christi 2.15
Vermouth di Torino, orig. 1.75

Bordo:

St. Christoly-Julien K 1.70
Chât. Livran 2.15

Chât. Montrose K 2.45

Beychevelle 2.75
Lesfite Lubert 2.90
Mouton d'Armailhaq 3.35
Beli Graves 1.80
Haute Sauternes 2.25

Mozelska vina:

Pisporter K 1.50
Zeltinger Schloss 1.75
Berncastler Doctor 2.60
Josephshöfer Auslese 3.20
Berncastler Pfaffenberg 3.50

Opojne pijače:

Rum za čaj, različni K 1.75
Jamaika-rum 3.10
Jamaika-rum, orig. 4.55
Whisky scotch za diabetike 3.75

Avstr.-ogr. vina:

Ofener Adlersberger K 1.10
Vöslauer 1.40
Badacsony rizling 1.05
Perchtoldsdorfer 1.-
Ruster Ausbruch 1.45

Priznosta blaga je zjamčena.

Steklenice, košare, zaboje in drugo embalažo ne zaračunjavamo. Manj kakor 12 steklenice (tudi sortiranih) se ne odpošilja.

Blago se odpošilja ali po poštne povzetju ali pa če se znesek naprej pošlje.

Naročila naj se naslovljajo na:

(1677-3)

pisarno in vinske kleti **Franc Karol Schuck & Co.,**

Dunaj, Kolingasse št. 15-17.

C. kr. poštno-hranilnični clearing 880359. — Bančni konto: Wiener Bankverein. — Naslov za brzojavke: Vinoptima. — Telefonska postaja: 13558.

Restavracija „Národní dom“.

Izborna belo

vino . . . liter 40 kr.

„

„

„

„

„

„

„

„

„

„

„

Razglas.

Podpisani okrajni cestni odbor razpisuje s tem

(2230-2)

oddajo družega klanca okrajne ceste Loka—Žir v Podgori (takozvani Pogerski klanec)

na podlagi dotičnih načrtov in proračuna za svoto 31.103 K 26 v. in vabi ponudnike, da svoje pismene ponudbe vložijo okrajnemu cestnemu odboru

do dne 30. septembra 1902 ob 12. uri dopoldne.

Ponudniki morajo v svojih ponudbah, katerim je priložiti varščino v znesku K 1600 izrečno izjaviti, da načrte, posamezna dela in progo, katera se bo izpikala, popolnoma poznajo, in da se dotičnim stavbenim pogojem brez ugovora podvržejo.

Načrti in pogoji so zanimivajočim se ponudnikom od 20. septembra t. l. nadalje v mestni pisarni v Škofjiloki na ogled.

Okrajni cestni odbor Škofjeloški.

Selca, dne 12. septembra 1902.

Fr. Šliber, načelnik.



Najnovejša

in največja izbira

šolskih in pisalnih potrebščin

kakor tudi razne druge tiskovine se dobivajo

po najnižji ceni

v trgovini s papirjem in akcidenčni tiskarni

Karola Tilla.

(2212-3)



Prosim, gg. kolesarji, blagovolite čitati!

Vsled proti koncu idočje sezije namenil sem razprodati svojo zalogo še ostalih koles, znamka „Styria“ in „Helical“ letošnjih modelov, pod lastno ceno. Dana je torej slehernemu najugodnejša prilika, pridobiti si dobro, zanesljivo kolo po nizki ceni.

Isto velja za šivalne stroje in kolesarske potrebščine, kakor tudi za pneumatike.

(114-69)

Priporočam se z velespoštovanjem



Fran Čuden

trgovec in urar na Mestnem trgu.



Učne knjige

za vse šole

v najnovejših odobrenih izdajah kakor tudi

vse druge šolske

potrebščine

priporoča

L. Schwentner

knjigotržec v Ljubljani

Dvorski trg šte. 3.

(2195-5)